



HELSINGBORGS
TINGSRÄTT

DOM
2021-02-12
Meddelad i
Helsingborg

Mål nr
T 427-20

PARTER

Kärande

IBRAHIM Ahmad El Doukhi, 19841010-7612
Medborgare i Libanon
c/o Göran Magnusson
Ljunggatan 8
213 62 Malmö

Ombud: Advokat Mats Håkansson
Advokatfirman Wilensky & Partners HB
Stora Nygatan 59
211 37 Malmö

Ombud: Biträdande jurist Arvid Nilsson
Advokatgruppen Mikael Nilsson
Stortorget 29
211 34 Malmö

Svarande

Länsförsäkringar Skåne, 543001-0685
Box 742
251 07 Helsingborg

Ombud: Advokat Lars Kruse
Advokatbyrån Kruse & Co Försvarsadvokater AB
Kungsgatan 4
252 21 Helsingborg

DOMSLUT

1. Tingsrätten fastställer att Ibrahim El Doukhi är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar Skåne med anledning av skadehändelsen den 9 november 2018.
2. Länsförsäkringar Skåne ska ersätta Ibrahim El Doukhi för hans rättegångskostnader med 121 070 kr, varav 94 056 kr exklusive mervärdesskatt utgör ombudsarvode. På beloppet 121 070 kr ska utgå ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.

Dok.Id 929146

Postadress
Box 712
251 07 Helsingborg

Besöksadress
Konsul Perssons
plats 1

Telefon
042-19 97 00
E-post: helsingborgs.tingsratt@dom.se
www.helsingborgstingsratt.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Ibrahim El Doukhi utsattes den 9 november 2018 för ett brottsligt angrepp vid Silvergården 5 A i Landskrona genom att han blev skjuten och skadad av två skott. Ett skott träffade i höger hand och ett i vänster ben. Förundersökning inleddes den 10 november 2018 gällande försök till mord. Förundersökningen lades ned den 19 mars 2019 med motiveringen att vidtagna åtgärder inte hade lett till att någon kunde misstänkas för brottet och att ytterligare utredning inte kunde antas ändra på det.

Ibrahim El Doukhi var vid tiden för skadehändelsen försäkrad genom en hemförsäkring hos Länsförsäkringar Skåne (Länsförsäkringar). Ibrahim El Doukhi anmälde sin skada den 26 april 2019 till Länsförsäkringar. Prövningsnämnden för försäkringsärenden (nämnden) beslutade den 21 augusti 2019 att neka Ibrahim El Doukhi försäkringsersättning. I beslutet angav nämnden, efter att ha redogjort för vissa omständigheter, att det sammantaget var en stor sannolikhet att den skada som Ibrahim El Doukhi hade anmält hade samband med brottslig handling som han utfört, medverkat till eller främjat varför försäkringen inte gällde för den händelse han anmält. Ibrahim El Doukhi begärde omprövning av beslutet. Nämnden beslutade den 4 november 2019 att inte ändra sitt tidigare beslut.

I hemförsäkringen ingår ett överfallsskydd (villkor I), som omfattar bland annat den situationen att försäkringstagaren utsatts för misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld, som inte är ringa. Parterna är ense om att Ibrahim El Doukhi har utsatts för en sådan skadehändelse som i sig omfattas av överfallsskyddet. Länsförsäkringar har gjort gällande att Ibrahim El Doukhi ändå inte har rätt till försäkringsersättning på grund av undantagsbestämmelser i hemförsäkringen och försäkringsavtalslagen. Parterna är ense om att Länsförsäkringar har bevisbördan för att något av undantagen är för handen.

I villkor I.2 femte punkten anges att försäkringen inte gäller för skada som försäkringstagaren tillfogats i samband med att försäkringstagaren gjort sig skyldig till brottslig handling som kan leda till dagsböter eller fängelse, eller som har samband med brottslig handling som denne utfört, medverkat till eller främjat.

I villkor I.3 (med rubriken Aktsamhetskrav) anges att försäkringstagaren ska agera så att han eller hon undviker att utsätta sig för risken att skadas. Försäkringstagaren ska till exempel inte själv tillgripa våld eller hot om våld, ge sig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå, eller uppträda provocerande i tal eller handling. Om aktsamhetskraven åsidosätts kan ersättningen sättas ned, vilket framgår av villkor M.6 (med rubriken Nedsättning av försäkringsersättning) under rubriken Åsidosättande av aktsamhetskraven.

Av villkor M.4 (med rubriken Vid risk för skada och då skada inträffat) framgår att försäkringstagaren, efter att skada inträffat, måste medverka till utredningen av det inträffade och lämna de upplysningar som behövs för regleringen av ärendet. Om försäkringstagaren inte följer dessa anvisningar kan ersättningen sättas ned, vilket framgår av villkor M.6 (med rubriken Nedsättning av försäkringsersättning) under rubriken Vid skada. Av sistnämnda villkor framgår att ersättningen också kan sättas ned om försäkringstagaren lämnat oriktiga uppgifter eller undanhållit uppgifter som har betydelse för rätten till ersättning och detta har skett uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Länsförsäkringar har också hänvisat till försäkringsavtalslagens bestämmelser vad gäller medverkan under polisutredningen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Ibrahim El Doukhi har yrkat att tingsrätten ska fastställa att han är berättigad till försäkringsersättning från Länsförsäkringar med anledning av skadehändelsen den 9 november 2018.

Länsförsäkringar har bestritt yrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

PARTERNAS GRUNDER

Ibrahim El Doukhi

Till följd av brottsligt angrepp den 9 november 2018 har Ibrahim El-Doukhi drabbats av ersättningsgill personskada. Mellan parterna finns ett försäkringsavtal som enligt försäkringsvillkoren omfattar ett överfallsskydd. Den anmälda skadehändelsen omfattas av överfallsskyddet. Enligt försäkringsavtalet har Ibrahim El-Doukhi rätt till ersättning för bland annat kränkning och medicinsk invaliditet. Ett giltigt försäkringsfall föreligger och Länsförsäkringar ska därför utge försäkringsersättning, vilket bolaget inte har gjort. Skadehändelsen omfattas inte av någon undantagsbestämmelse. Ibrahim El Doukhi har inte agerat på sådant sätt att något undantagsvillkor är tillämpligt och han har medverkat till skadans utredande och inte lämnat oriktiga uppgifter. Det finns inte förutsättningar att neka Ibrahim El Doukhi försäkringsersättning eller att jämka ersättningen. Ovisshet råder om rättsförhållandet mellan parterna. Ovissheten länder Ibrahim El Doukhi till förfång.

Länsförsäkringar har inte uppfyllt sin reklamationsplikt och har därför förlorat rätten att åberopa de ansvarsbegränsningar som framförts för sent. Det är endast överträdelsen av Villkor I.2. i försäkringsvillkoren som har meddelats i behörig ordning av Länsförsäkringar. Övriga ansvarsbegränsande invändningar har inte reklamerats utan oskäligt dröjsmål. Den försummade reklamationen innebär att Länsförsäkringar inte har rätt att åberopa de sistnämnda.

Länsförsäkringar

Det föreligger inte något ersättningsgillt försäkringsfall. Den skada som Ibrahim El Doukhi har anmält har samband med brottslig handling som han utfört, medverkat till eller främjat varför försäkringen inte gäller (Villkor I.2 punkten 5). I andra hand har Ibrahim El Doukhi agerat på sådant sätt att han åsidosatt de aktsamhetskrav som gäller enligt försäkringen, varför ersättningen ska jämkas till 0 kr (Villkor I.3). I tredje hand har Länsförsäkringar gjort gällande att Ibrahim El Doukhi inte har medverkat aktivt till skadans utredande på det sätt som krävs och att ersättningen därför ska sättas ned till 0 kr (Villkor M.4 och M.6). I sista hand ska ersättningen sättas ned till 0 kr eftersom

Ibrahim El Doukhi har lämnat oriktiga och motstridiga uppgifter samt undanhållit uppgifter (försäkringsavtalslagen 16 kap. 4 §).

Länsförsäkringar har inte åberopat någon av ansvarsbegränsningarna för sent och har rätt att åberopa samtliga. Vad gäller åsidosatt aktsamhetskrav är försäkringsavtalslagen inte tillämplig, eftersom denna endast gäller förhållanden som försäkringsbolaget får kännedom om innan något försäkringsfall har inträffat. Även om försäkringsavtalslagen är tillämplig har Länsförsäkringar redan i avslagsbeslutet den 21 augusti 2019 åberopat denna invändning. Vad gäller invändningarna om att Ibrahim El Doukhi inte har medverkat till skadans utredande och inte lämnat riktiga uppgifter är detta inga säkerhetsföreskrifter eller aktsamhetskrav. I stället utgör de skaderegleringsbestämmelser, vilka inte träffas av reklamationsfristen enligt försäkringsavtalslagen.

Länsförsäkringar har förklarat att samtliga invändningar som gjorts överlappar varandra och att Länsförsäkringars upplägg närmast är av pedagogisk natur.

PARTERNAS UTVECKLING AV SINA STÅNDPUNKTER

Samband med brottslig handling

Ibrahim El Doukhi

Det är riktigt att Ibrahim El Doukhi suttit häktad och att häktningen hävdades den 8 november 2018. Förundersökningen mot honom är nedlagd. Han förnekar alltjämt till de gärningar han var misstänkt för. Det finns inte något samband mellan den brottslighet han var misstänkt för och skjutningen. Han lider av PTSD. Det ställdes massa frågor i flera förhör och han kan ha svarat lite olika på frågorna, men han har inte helt förnekat bekantskap med Samir.

Länsförsäkringar

Den skada som Ibrahim El Doukhi anmält till Länsförsäkringar har samband med brottslig handling som han utfört. Ibrahim El Doukhi satt häktad under tiden 19 september 2018 till 8 november 2018 såsom på sannolika skäl misstänkt för försök till utpressning den 13 juli 2018, försök till grov utpressning den 9 augusti 2018,

försök till grov utpressning den 25 – 30 juli 2018, olaga hot den 16 augusti 2018, allt i Landskrona. Åklagaren hävde häktningen och Ibrahim El Doukhi släpptes ur häktet dagen innan han blev skjuten, dvs. den 8 november 2018. För de brott som Ibrahim El Doukhi varit misstänkt för har det förekommit påståenden om grova hot och skjutvapen. Målsäganden i målet heter Samir, med vilken Ibrahim El Doukhi har förnekat all bekantskap. Detta motsägs av uppgifter från förundersökningen. Ibrahim El Doukhi har en brottshistorik med framförallt narkotikabrottslighet men även våldsbrott. Han förekommer i domar mellan 2009 och 2016, vilket visar på en kriminell livsstil. Den skjutning som Ibrahim El Doukhi utsattes för var en hämndåtgärd för den brottslighet han satt häktad. Den sammantagna bilden visar att det finns ett samband mellan den egna brottsligheten och skjutningen.

Åsidosatt aktsamhetskrav

Ibrahim El Doukhi

Han har inte en kriminell livsstil. Den senaste domen gäller en händelse som inträffade år 2015. Han befann sig inte i ett missbruk vid tidpunkten för skjutningen. Han har inte agerat på något sätt som innebär att han utsatt sig för en risk för att skadas.

Länsförsäkringar

Ibrahim El Doukhi har åsidosatt aktsamhetskravet genom att han har en kriminell livsstil och genom att han har agerat så att han utsatt sig för en risk för att skadas. Han har dagen innan han blev skjuten släppts från häktet misstänkt för bland annat försök till grov utpressning genom att ha hotat en person genom dennes dörr med ett vapen och försökt driva in en påstådd skuld. Han har själv skapat och utsatt sig för en riskfylld situation där han själv blivit misstänkt för allvarlig brottslighet och har handlat i vetskap om att det innebär en betydande risk för egen skada. Han förekommer under flera avsnitt i belastningsregistret och har även haft problem med narkotikamissbruk. Av domen från år 2016, genom vilken Ibrahim El Doukhi dömdes för misshandel, framgår att han besitter ett avsevärt våldskapital. Försäkringen gäller inte för personer som utsätter sig för missbruk och kriminalitet. Det finns därför skäl att sätta ned försäkringsersättningen till 0 kr.

Skyldighet att medverka till skadans utredande

Ibrahim El Doukhi

Han har medverkat till att utreda skadan och har gett Länsförsäkringar fullmakt att hämta ut bland annat belastningsregister för att skadehändelsen ska kunna utredas. Han har inte lämnat felaktiga eller motstridiga uppgifter varken om skadehändelsen eller i övrigt. Att han, som har förvaltare, har en diagnos och medicinerar ställer högre krav på Länsförsäkringar än annars i kontakterna med honom.

Länsförsäkringar

Ibrahim El Doukhi har lämnat motstridiga och oriktiga uppgifter vid utredningen och känner till mer om händelsen där han blev skjuten än vad han har velat berätta. Han har initialt förnekat att han dömts tidigare och att han träffat Samir. Han har berättat att han hållit på med droger en gång. Han har således svarat undvikande och felaktigt på frågor om tidigare lagföring, kontakt med Samir och tidigare drogmissbruk. Han har accepterat de regler som gäller i den tystnadskultur som råder i det område där han är boende i stället för att samarbeta med Länsförsäkringar. Han har inte medverkat till Länsförsäkringars utredning och lämnat de upplysningar som behövs för att reglera hans ärende. Det finns därför skäl att sätta ned försäkringsersättningen till 0 kr.

Skyldighet att lämna riktiga uppgifter

Ibrahim El Doukhi

Han har berättat det han vet om skjutningen för polis och Länsförsäkringar. Gällande förundersökningen har det hållits endast ett förhör med honom, vilket hölls strax efter skjutningen.

Länsförsäkringar Skåne

Både i förundersökningen rörande skjutningen och utredningen hos Länsförsäkringar har Ibrahim El Doukhi lämnat oriktiga och motstridiga uppgifter. Han känner till mer om händelsen än vad han har velat berätta. Han har accepterat de regler som gäller i den tystnadskultur som råder i det område där han är boende och befann sig i vid

skadetillfället i stället för att samarbeta med Länsförsäkringar och polisen. Polisen har på grund av detta inte kunnat utreda ärendet fullt ut. Det finns därför skäl att sätta ned försäkringsersättningen till 0 kr.

UTREDNINGEN

Båda parterna har åberopat skriftlig bevisning. På Länsförsäkringars begäran har vittnesförhör hållits med Malcolm Göthe (utredningsinspektör på Länsförsäkringar), Mattias Nildén (polisinspektör) och Olle Olsson (polisinspektör).

De personer som hörts har berättat i huvudsak följande.

Malcome Göthe: Han hade jobbat som polis i 24 år när han år 2012 började arbeta på Länsförsäkringar som särskild utredare. Hans uppgift är att utreda oklara försäkringsfall. I detta fall var det fråga om ett försäkringsfall och han skulle därför utreda om något undantagsvillkor var för handen. I alla utredningar hålls ett första samtal med försäkringstagaren för att få så mycket information som möjligt. Samtalet ägde rum hemma hos Ibrahim El Doukhis föräldrar. Under samtalet närvarade hans pappa och förvaltare. Ibrahim El Doukhi sa att han mådde väldigt dåligt och att han hade ont samt pratade om att han hade någon diagnos. Han nämnde att han tog mediciner och att han hade problem efter skjutningen. Någon gång hjälpte förvaltaren till med att omformulera en fråga, men i övrigt var det inte några problem kommunikationsmässigt. Han fick fullmakt från Ibrahim El Doukhi för att kunna begära ut handlingar från bland annat polis och sjukvård. Avslaget på försäkringsersättningen motiverade Prövningsnämnden för försäkringsärenden utifrån i första hand sambandet med egen brottslig gärning; det är ovanligt att man blir skjuten dagen efter att ett häktningsbeslut hävts. Ibrahim El Doukhi lämnade också olika uppgifter i polisutredningen och i Länsförsäkringars utredning om gärningsmannen; han beskrev inte denne i polisförhöret men i samtalet med Malcome Göthe uppgav han gärningsmannens längd. Länsförsäkringar tecknar försäkringar för människor som bor i Karlslundsområdet och det finns inte något särskilt villkor som gäller människor som bor där.

Mattias Nildén: Han arbetar som polis sedan år 1993. Han var förundersökningsledare i det ärende som handlade om skjutningen av Ibrahim El Doukhi. Polisen fick uppgifter om händelsen genom sjukvården. Ibrahim El Doukhi kontaktade inte polisen själv. Ett par timmar efter skjutningen förhöordes Ibrahim El Doukhi på sjukhuset. Det hölls sedan inte fler förhör med honom. Ibrahim El Doukhi var oförstående till varför han hade blivit skjuten och sa att han inte hade några ovänner. Han berättade att han precis hade blivit släppt från en häktningsförhandling som inte hade detta att göra, att han inte visste vem som sköt honom och inte hade sett personen samt att han var ensam på platsen när det hände. Det fanns vittnesuppgifter som gjorde gällande att det i samband med händelsen eller strax efter denna varit bråk på platsen, vilket Ibrahim El Doukhi inte berättade om, men det är möjligt att han inte sett detta. Det fanns också två oberoende vittnen som berättade att Ibrahim El Doukhi blev hjälpt från platsen till en bil och att det av en slump kom en kamrat till honom och hämtade honom. Det fanns också vittnesuppgifter som gjorde gällande att Ibrahim El Doukhis familj var i konflikt med en annan familj i Landskrona, att han har levt ett kriminellt liv och att han visste vem det var som sköt honom. Underrättelsematerialet visade att han hade en konflikt med någon annan familj, men ingen har velat berätta om detta. Det ligger i den tystnadskultur som råder. Efter att ha hållit ett trettiotal förhör kom polisen inte längre och därför lades förundersökningen ned. Ibrahim El Doukhi konfronterades troligen inte med uppgiften om att han blev hjälpt till en bil. Polisen sökte gärningsmannen i den miljön som polisen trodde att gärningsmannen kunde finnas och tittade också på det ärendet i vilket Ibrahim El Doukhi suttit häktad. Polisen slutsats var att Ibrahim El Doukhi inte ville lämna sådan information som gjorde att ärendet gick att utreda; han hade kunnat berätta om sina konflikter vilket hade hjälpt polisen i någon riktning.

Olle Olsson: Han har jobbat som polis sedan 2001 och arbetade i Landskrona från 2001 och till 2017 eller 2018. Han känner väl till Landskrona. Karlslundsområdet består av tre stora kvarter. Området är svårarbetat för polisens del och ur allmänhetens synvinkel. Det råder en tystnadskultur i området. Den består i att de boende inte berättar vad som händer, men också mellan kriminella där ingen vill vara en golare. De kriminella har koll på vilka som bor i området och vill inte att andra kriminella ska

komma in på området. Ser någon något vill man inte berätta på grund av rädslan för repressalier. Han har stött på många personer som inte vill delta eller höras, trots att han fått indikationer på att personerna sett vad som hänt. I området är anmälningsbenägenheten låg jämfört med andra områden, vilket beror på att man inte vågar göra en polisanmälan och inte heller litar på polisen.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Utgångspunkter för tingsrättens bedömning

Det är ostridigt att Ibrahim El Doukhi blev skjuten den 9 november 2018 och att två skott träffade honom; ett i höger hand och ett i vänster ben. Det är vidare ostridigt att Ibrahim El Doukhi vid den tidpunkten var försäkrad hos Länsförsäkringar och att ett försäkringsfall i och för sig föreligger. Vad parterna är oense om är om skadehändelsen träffas av någon undantagsbestämmelse som gör att försäkringen inte gäller och att någon försäkringsersättning därför inte ska utgå. Parterna är därvid ense om att Länsförsäkringar har bevisbördan för samtliga sina invändningar. Parterna är oense om Länsförsäkringar har förlorat rätten att åberopa att Ibrahim El Doukhi åsidosatt aktsamhetskraven, att han inte medverkat till skadans utredande och att han inte lämnat riktiga uppgifter.

Tingsrätten har valt att pröva frågorna om försäkringen gäller utifrån invändningarna gällande undantagsbestämmelserna först. Det innebär att om tingsrätten skulle komma fram till att försäkringen inte gäller i något avseende det först då blir aktuellt att pröva Ibrahim El Doukhis invändning om reklamationsplikt. Detta har parterna inte haft någon synpunkt på.

Länsförsäkringar har inte styrkt att Villkoren I.2 inte ger Ibrahim El Doukhi rätt till försäkringsersättning

Det är ostridigt att Ibrahim El Doukhi var häktad under tiden 19 september till och med den 8 november 2018 såsom på sannolika skäl misstänkt för bland annat försök till utpressning och försök till grov utpressning i två fall. Det är också ostridigt att Ibrahim El Doukhi har förnekat samtliga de gärningar han var misstänkt för och att

förundersökningen mot honom nu är nedlagd. Ibrahim El Doukhi är således inte längre misstänkt för den brottslighet som han satt häktad för. Dagen efter Ibrahim El Doukhi försattes på fri fot blev han skjuten. Även denna förundersökning har lagts ned.

Länsförsäkringar har i generella ordalag redogjort för de brottsmisstankar som Ibrahim El Doukhi var misstänkt för och påstått att skjutningen mot honom var en hämndåtgärd med anledning av nämnda brottsmisstankar. Något annat specifikt agerande från Ibrahim El Doukhis sida i detta sammanhang har Länsförsäkringar inte gjort gällande. Som framgått är förundersökningen mot Ibrahim El Doukhi nedlagd. Han är alltså inte längre misstänkt för de gärningar som han var frihetsberövad för och som han alltså alltjämt förnekar. Det är mot denna bakgrund inte styrkt att Ibrahim El Doukhi utfört, medverkat till eller främjat brottslig handling. Detta gäller alltså även om förundersökningen mot honom vid tidpunkten för skadehändelsen fortfarande pågick. Tilläggas kan att Länsförsäkringar inte heller genom den presenterade bevisningen styrkt att det skulle finnas något samband mellan de gärningar som Ibrahim El Doukhi tidigare var misstänkt för och skadehändelsen. Mattias Nildéns uppgifter om att underrättelsematerialet skulle visa att Ibrahim El Doukhi haft en konflikt med annan familj ger inte stöd för den slutsatsen. Motsvarande gäller den omständigheten att Ibrahim El Doukhi i sig förekommer i belastningsregistret.

Länsförsäkringar har alltså inte styrkt att undantagsvillkoret i Villkor I.2 föreligger.

Länsförsäkringar har inte styrkt att Ibrahim El Doukhi har åsidosatt aktsamhetskravet i Villkor I.3

Länsförsäkringar har gjort gällande att Ibrahim El Doukhi har åsidosatt aktsamhetskravet genom att ha en kriminell livsstil. Länsförsäkringar har härvid bland annat pekat på att han varit frihetsberövad och att han förekommer i belastningsregistret.

Som tingsrätten konstaterat ovan har förundersökningen avseende de brottsmisstankar som Ibrahim El Doukhi var frihetsberövad för lagts ned. Att Ibrahim El Doukhi förekommer i belastningsregistret är ostridigt. Den senaste domen är från den 27 april

2016 och gäller en misshandel begången den 10 november 2015. Dessförinnan dömdes Ibrahim El Doukhi dels den 12 februari 2016 för ringa narkotikabrott begånget den 5 juni 2015, dels den 29 december 2015 för narkotikabrott och ringa narkotikabrott begångna den 18 augusti 2015. Det finns även tidigare domar mot Ibrahim El Doukhi gällande ringa narkotikabrott.

Enbart det förhållandet att Ibrahim El Doukhi var frihetsberövad under september – november 2018 innebär inte att det kan slås fast att Ibrahim El Doukhi på något sätt utsatt sig för risken att skadas. Länsförsäkringar har inte heller preciserat hur Ibrahim El Doukhi skulle ha skapat och utsatt sig för en riskfylld situation genom att vara misstänkt för aktuella brott. Några specifika slutsatser i övrigt kring dessa misstankar – såsom att han skulle ha en kriminell livsstil – kan tingsrätten inte dra av åberopat material. Den omständigheten att Ibrahim El Doukhi tidigare är dömd för brott, vilket alltså senast var år 2016, medför inte heller att den slutsatsen kan dras. Detta gäller även med beaktande av vad som framkommit genom den dom från år 2016 där Ibrahim El Doukhi dömdes för misshandel.

Sammantaget är det inte styrkt att Ibrahim El Doukhi – genom att tidigare ha dömts för narkotikabrott och våldsbrott eller varit misstänkt för brott – har utsatt sig för risken att skadas. Det har inte heller framkommit någon särskild omständighet som talar för att han i samband med själva skadehändelsen har utsatt sig för risken att skadas. Därmed finns inte skäl att sätta ned försäkringsersättningen på denna grund.

Länsförsäkringar har inte styrkt att Ibrahim El Doukhi inte har medverkat i utredningen och inte har lämnat riktiga uppgifter

Såsom Länsförsäkringar har varit inne på ansluter medverkan i utredningen och uppgiftslämnandet i sådan grad till varandra att tingsrätten har valt att behandla dessa två invändningar i ett sammanhang.

En förutsättning för att få försäkringsersättning är att försäkringstagaren medverkar till utredningen av det inträffade och lämnar de upplysningar som behövs. Det krävs också

att de uppgifter som faktiskt lämnas är riktiga och att uppgifter inte undanhålls. Motsvarande gäller också uppgifter som lämnas i en polisutredning.

Vad först gäller polisutredningen var Mattias Nildén förundersökningsledare i förundersökningen gällande skjutningen mot Ibrahim El Doukhi. Mattias Nildén har lämnat uppgifter om vad som kom fram vid förhöret med Ibrahim El Doukhi och vad som i övrigt kom fram under utredningstiden. Enligt Mattias Nildén hade polisen fått upplysningar bland annat om att Ibrahim El Doukhis familj i närtid hade en konflikt med en annan familj i Landskrona och att Ibrahim El Doukhi skulle veta vem det var som sköt honom. Mattias Nildén har också menat att anledningen till att förundersökningen lades ned var att ingen ville prata med polisen på grund av den tystnads-kultur som råder och att Ibrahim El Doukhi inte ville hjälpa polisen, t.ex. kunde han ha berättat om de konflikter han hade.

Det finns inte någon anledning att ifrågasätta de uppgifter som Mattias Nildén lämnat om vad som kom fram genom utrednings- och underrättelsematerialet. Av förklarliga skäl har han inte kunnat lämna en fullständig bild av materialet och det är inte heller känt i detta mål vilka personer som lämnat uppgifter. Dessa förhållanden gör det i sig svårt att värdera uppgifterna och riktigheten av dem satt i relation till att Ibrahim El Doukhi inte skulle ha medverkat i utredningen eller lämnat oriktiga uppgifter. Såvitt framkommit konfronterades Ibrahim El Doukhi inte heller med de uppgifter som kom fram i utredningen. Vid bedömningen av frågan om Ibrahim El Doukhis medverkat i polisutredningen kan det inte heller bortses från att det hölls endast ett förhör med honom under utredningen och att detta hölls endast några timmar efter det att han blivit skjuten och fortfarande befann sig på sjukhuset. Annat har inte framkommit än att Ibrahim El Doukhi också svarade på de frågor som polisen då ställde till honom.

Vad gäller Länsförsäkringars egen utredning var det Malcome Göthe som hade hand om den. Malcome Göthe höll ett samtal med Ibrahim El Doukhi hemma hos Ibrahim El Doukhis föräldrar i närvaro av Ibrahim El Doukhis förvaltare och pappa. Vad Länsförsäkringar har gjort gällande är att Ibrahim El Doukhi har svarat undvikande

och felaktigt på frågor om tidigare lagföring, kontakt med Samir och tidigare drogmissbruk. Av utskriften från samtalet mellan Malcome Göthe och Ibrahim El Doukhi, vilken utskrift Ibrahim El Doukhi godtagit, har Länsförsäkringar påtalat vilka felaktiga och motstridiga uppgifter som Ibrahim El Doukhi skulle ha lämnat. De felaktiga uppgifterna är att Ibrahim El Doukhi sagt att han inte blivit dömd för någonting, att han inte gjort någonting till någon, att han inte begått något våldsbrott och att han inte känner eller har träffat Samir. De motstridiga uppgifter som Ibrahim El Doukhi lämnat är att han senare under samtalet sagt att han träffat Samir två gånger tidigare och att han blivit dömd för rattfylla 2009 och narkotikabrott år 2015.

Bedömningen av om Ibrahim El Doukhi svarat undvikande, felaktigt och motstridigt på frågor måste ses i ljuset av Ibrahim El Doukhis personliga förhållanden och vad påstådda brister i uppgiftslämnandet avser. De påstådda bristerna rör, som framgått, inte själva skadehändelsen. Det har framkommit bland annat att Ibrahim El Doukhi mådde dåligt vid samtalstillfället och att hans tillstånd är sådant att han har behov av förvaltare. Att han under sådana förhållanden under samtalets gång korrigerade sina uppgifter angående lagföring och kontakt med Samir innebär inte att han kan sägas ha lämnat oriktiga eller motstridiga uppgifter på ett sätt som skulle påverka frågan om försäkringsersättning. Vad gäller frågorna som rör tidigare lagföring och missbruk framstår det visserligen som något märkligt att Ibrahim El Doukhi svarade som han gjorde, men även detta måste ses i ljuset av hans personliga förhållanden. Vidare kan konstateras att Ibrahim El Doukhi inte undanhöll att han var dömd för brott och att han också lämnade Länsförsäkringar fullmakt att ta del av det material Länsförsäkringar ville ha tillgång till, såsom t.ex. utdrag ur belastningsregistret. Det har dessutom framkommit att Malcome Göthe redan före samtalet hade tillgång till bland annat uppgiften om att Ibrahim El Doukhi varit frihetsberövad strax före skadehändelsen.

Att Karlslundsområdet i Landskrona, enligt polismyndighetens definition, utgör ett särskilt utsatt område är parterna ense om. Enligt vad såväl Olle Olsson som Mattias Nildén har beskrivit råder en tystnadskultur i området. Att så är fallet finns inte någon anledning att ifrågasätta. Länsförsäkringar har menat att Ibrahim El Doukhi har

solidariserat sig med tystnadskulturen och därmed avstått det skydd som försäkringen ger. Det finns i utredningen inte något som ger belägg för detta.

Särskilt den omständigheten att Mattias Nildén – utifrån det material han haft tillgång till – bedömt att Ibrahim El Doukhi haft mer upplysningar att lämna om skadehändelsen är naturligtvis besvärande för Ibrahim El Doukhi. Vid en sammantagen bedömning av vad som framkommit anser tingsrätten emellertid inte att det är styrkt att Ibrahim El Doukhi inte skulle ha medverkat i utredningen genom att inte lämna alla upplysningar han hade. Inte heller anser tingsrätten att Ibrahim El Doukhi har lämnat felaktiga eller motstridiga uppgifter på sådant sätt att det finns skäl att sätta ned försäkringsersättningen på denna grund. Sammanfattningsvis anser tingsrätten således att det inte finns skäl att sätta ned försäkringsersättningen på någon av de grunder som tingsrätten nu har behandlat.

Detta innebär alltså att käromålet ska bifallas.

Rättegångskostnader

Länsförsäkringar ska som tappande part ersätta Ibrahim El Doukhis rättegångskostnader. Länsförsäkringar har godtagit dessa. Länsförsäkringar ska därför ersätta Ibrahim El Doukhi i enlighet med hans yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 5 mars 2021. Det kommer att prövas av Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Margita Åhsberg



Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.